

Nieuwsbrief Klimaatrobuuste inrichting Hagenbeek

Nieuwsbrief nr. 5, maart 2024

Provincie Gelderland werkt samen met Staatsbosbeheer en Waterschap Rijn en IJssel aan het versterken en uitbreiden van de natuur in Hagenbeek te Barchem (gemeente Lochem). Daar waar kansen liggen voor het verbeteren van de situatie voor agrariërs rondom Hagenbeek pakken we die mee. Via deze nieuwsbrief willen wij u informeren over de ontwikkelingen op het gebied van natuur en water in en rond het natuurgebied Hagenbeek. Dit is de vijfde nieuwsbrief.

In de voorgaande nieuwsbrieven hebben we u nader geïnformeerd over het hoe en waarom van het project. In deze nieuwsbrief gaan we in op de vergunningprocedures, de vragen er nog spelen in het gebied, en maken we een doorkijk naar het vervolg.

Projectplan Waterwet

Op 13 september 2023 heeft het waterschap samen met de provincie Gelderland en Staatsbosbeheer een inloopbijeenkomst gehouden in Dorpshuis 't Onderschoer te Barchem. Het doel was om u te informeren over het project aan de hand van het ontwerp projectplan Waterwet. Dit was de tweede bijeenkomst. De eerste bijeenkomst was op 3 juli 2023 en toen is het concept inrichtingsplan toegelicht.

Het ontwerp projectplan 'Klimaatrobuuste inrichting Hagenbeek' lag in de periode van 22 augustus tot en met 3 oktober 2023 ter inzage. Op het ontwerp projectplan Waterwet zijn een aantal zienswijzen ingediend. Het definitieve projectplan is ten opzichte van het ontwerp beperkt gewijzigd.

Gesprekken in het gebied

Op 14 december 2023 heeft, op verzoek van bewoners uit het gebied, een overleg plaatsgevonden bij de gemeente Lochem. De wethouder en betrokken ambtenaren waren hierbij aanwezig. Onderwerp van gesprek was de door de gemeente verleende omgevingsvergunning voor een nieuwe stuw in de Barchemse Veengoot. Het waterschap was door de gemeente uitgenodigd om uitleg te geven over het project. Op 13 september 2023 en 12 januari 2024 heeft nog extra overleg plaatsgevonden met Vereniging Contact Barchem n.a.v. de zienswijzen op het ontwerp projectplan Waterwet. In de tussenliggende periode zijn nog diverse gesprekken geweest met eigenaren en zijn meekoppelkansen verkend om de waterhuishouding rondom het projectgebied te verbeteren. Dit zijn extra maatregelen boven op de mitigerende maatregelen en hebben dus geen direct verband met het Projectplan Waterwet maar zijn wel aan het plan toegevoegd. Het gaat om de aanleg van duikers met schottenbalken en opnieuw profileren van (gemeentelijke) bermsloten. Het voordeel van schottenbalken is dat in de zomer het water vastgehouden kan worden en in de winter juist afvoeren.

Projectplan definitief vastgesteld

Op 12 maart 2024 is door het college van dijkgraaf en heemraden van Waterschap Rijn en IJssel besloten het projectplan als bedoeld in artikel 5.4 van de Waterwet voor het project 'Klimaatrobuuste inrichting Hagenbeek' definitief vast te stellen. Dit betekent dat het project kan worden uitgevoerd zoals het staat beschreven in dit plan. Het definitieve projectplan Waterwet is te vinden op de website <https://zoek.officiëlebekendmakingen.nl/wsb-2024-4926.html>

Reactienota

Bij het definitieve projectplan Waterwet zijn is een reactienota bijgevoegd waarin antwoord is gegeven op de zienswijzen. Daarnaast zijn er diverse andersoortige vragen gesteld, die geen directe relatie hebben met het projectplan Waterwet. Dat zijn bijvoorbeeld vragen over beheer van het natuurgebied of kwaliteit van het kwelwater. Deze komen daarom niet terug in de reactienota van de zienswijzen.

Belanghebbenden kunnen met ingang van 19 maart 2024, de dag waarop het projectplan op de website bekend is gemaakt, gedurende zes weken tegen het besluit beroep instellen bij de rechtbank. Het instellen van beroep bij de rechtbank tegen het definitief vastgestelde projectplan Waterwet is in beginsel alleen mogelijk voor diegenen die in de ontwerpfase een zienswijze hebben ingediend.

Onduidelijkheid over grondwaterstanden en oppervlaktepeilen

Uit de gesprekken die het waterschap heeft gehad met eigenaren en bewoners uit het gebied aan de keukentafel of tijdens de verschillende bijeenkomsten blijkt dat er onduidelijkheid is. Deze onduidelijkheid gaat vooral over de grond- en oppervlaktewaterpeilen in en rondom Hagenbeek en de status van het natuurgebied. Het waterschap gaat niet over de status van het natuurgebied. De provincie Gelderland als initiatiefnemer van deze natuuropgave, kan hier meer over vertellen. Het waterschap bedient de functies natuur en landbouw door het peil hierop af te stemmen en/of indien van toepassing hier mitigerende maatregelen voor te treffen.

In de winterperiode ligt de grondwaterstand in de omgeving hoger dan het peil in de meeste watergangen. De druk van het grondwater komt onder andere door kwel uit de Lochemse Berg. Om ervoor te zorgen dat er meer kwel naar het natuurgebied gaat in plaats van naar de watergangen worden er maatregelen genomen. Kleine watergangen worden gedempt en verondiept en in de omliggende watergangen van het waterschap gaat het oppervlaktewaterpeil met enkele decimeters omhoog. Dit zorgt ervoor dat de grondwaterstand op de agrarische percelen stijgt met maximaal 15cm. De stijging tot 15cm vindt plaats op het traject rondom de Barchemse Veengoot. De stijging van het grondwater vindt lokaal langs de watergangen plaats. Waar het grondwater precies stijgt is terug te zien in de projectplan waterwet bijlagen.

Extra inloopbijeenkomst op woensdag 3 april

De samenwerkende partijen vinden het vervelend dat er nog veel zorgen en vragen leven over dit project. Daarom organiseren we op 3 april een extra inloopbijeenkomst in Dorpshuis 't Onderschoer te Barchem. Vanaf 19:30 uur zijn inwoners en grondgebruikers welkom voor een nadere toelichting op het vastgestelde definitieve projectplan en de huidige en toekomstige grond- en oppervlaktewaterpeilen. Maar ook voor eventuele vragen over de natuur en landbouw. Heemraad **5.1.2e** van het waterschap en gedeputeerde Harold Zoet van de provincie Gelderland zijn die avond aanwezig om toelichting te geven en vragen te beantwoorden. Verder zijn er, net als bij de voorgaande inloopbijeenkomsten, medewerkers van het waterschap, de provincie en Staatsbosbeheer aanwezig die u kunt benaderen voor uw eventuele vragen over het plan.

Afspraken met eigenaren

Gedurende de proceduuretijd van het projectplan Waterwet en de overige vergunningen die nodig zijn om dit project uit te voeren zal onze omgevingsmanager **5.1.2e** verder gaan met het voeren van de gesprekken met eigenaren waarmee schriftelijke afspraken vastgelegd dienen te worden. De voorstellen met mitigerende maatregelen, die bedoeld zijn om ongewenste effecten te voorkomen of verminderen, en eventuele overige gemaakte afspraken met eigenaren worden opgenomen in vaststellingsovereenkomsten. Mitigeren, zoals het ophogen van percelen om natschade te voorkomen en/of bouwkundige maatregelen aan bijvoorbeeld kelders, fundaties of kruipruimten, is niet verplicht. Een eigenaar kan er ook voor kiezen om een financiële vergoeding te ontvangen in plaats van mitigerende maatregelen uit te laten voeren.

In de vaststellingsovereenkomsten wordt opgenomen dat de maatregelen 5 jaar na uitvoering worden geëvalueerd om na te gaan of de voorziene schade voldoende is gemitigeerd en of er nog onvoorziene natschade is opgetreden. Tot die tijd blijft het grondwatermeetnet van de in het gebied geplaatste peilbuizen in stand. Mocht er in deze periode onvoorziene schade optreden dan zullen wij met u in gesprek gaan.

Schade wordt zoveel mogelijk voorkomen, maar is nooit helemaal uit te sluiten. Voor meer informatie over de schaderegeling zie [Nadeelcompensatie | Waterschap Rijn en IJssel \(wrij.nl\)](#).

Planning

Zodra de vergunningen binnen zijn en procedures zijn doorlopen zullen de inrichtingsmaatregelen in 2024 worden uitgevoerd. De uitvoering start naar verwachting in het voorjaar/zomer. In de tussenliggende periode gaan we aan de slag met voorbereidende werkzaamheden op de uitvoering.

Contact

Heeft u vragen over het gebiedsproces en/of mogelijke gevolgen voor uw percelen en/of bebouwing, neem dan contact op met onze omgevingsmanager 5.1.2e Hij is telefonisch bereikbaar op 5.1.2e of per mail: 5.1.2e [@wrij.nl](mailto:5.1.2e@wrij.nl).

In de eerdere nieuwsbrieven en tijdens de inloopbijeenkomsten hebben we een oproep gedaan voor het aanmelden voor onze digitale nieuwsbrief. Wilt u in het vervolg deze nieuwsbrief ook digitaal ontvangen? Stuur dan een mail naar 5.1.2e [@wrij.nl](mailto:5.1.2e@wrij.nl).

Het project wordt financieel mede mogelijk gemaakt door het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling; Europa investeert in zijn platteland (POP-3 subsidie).